

	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Doküman No	ATK.PL.01
		Yayın Tarihi	22.04.2013
		Rev No	02
		Rev.Tarihi	05.05.2015
		Sayfa No	8/1

Hazırlayan	İnceleyen	Onaylayan
Çevre Görevlisi	Kalite Yönetim Direktörü	Başhekim

I-GENEL BİLGİLER

- I.1. ÜNİTENİN ADI : Özel Çevre Hastanesi
- I.2.ADRESİ : Cemal Sair Sok. No:2 Mecidiyeköy Şişli/ istanbul
- I.3.TELEFON NUMARASI : 0212 / 274 69 25
- I.4.FAKS NUMARASI : 0212 / 275 94 26

II-İDARİ BİLGİLER

- II.1.ÜNİTENİN BAĞLI OLDUĞU KURUM : Sağlık Bakanlığı
- II.2.ÜNİTENİN TÜRÜ : Özel Hastane (Genel)
- II.3.YATAK SAYISI : 43
- II.4.TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSU : Hastane Müdürü (Sadettin Bursa)
- II.5.TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSUNUN İRTİBAT TELEFONLARI: 0212 / 274 69 25 Dahili: 147/191

III-ATIK YÖNETİMİ

III:1. ATIK MINİMİZASYONU

III. 1. a.) Evsel atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar:

- Evsel nitelikli atıklar; ambalaj, tıbbi ve tehlikeli atıklardan ayrı olarak toplanır.
- Tüm hastane çalışanlarına evsel atıkların oluşumu ve kaynağında miktarının azaltılmasına yönelik eğitim verilir ve kayıtları tutulur.

III. 1. b.) Ambalaj atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar:

- Geri kazanılabilmesi mümkün olan ambalaj atıklar; evsel, tıbbi ve tehlikeli atıklardan ayrı olarak toplanır.
- Tüm hastane çalışanlarına ambalaj atıkların oluşumu ve kaynağında miktarının azaltılmasına yönelik eğitim verilir ve kayıtları tutulur.

III. 1. c.) Tıbbi atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar:

- Tıbbi nitelikli atıklar, evsel, ambalaj ve tehlikeli atıklardan ayrı olarak toplanır.
- Atık yönetiminde çalışan personel periyodik olarak eğitilir ve kayıtları tutulur. Ayrıca tıbbi atıkların oluşumunun ve kaynağında miktarının azaltılmasına yönelik olarak tüm hastane personeline eğitim verilir ve kayıtları tutulur.

III. 1. d.) Tehlikeli atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar:

- Tehlikeli atıklar, evsel, ambalaj ve tıbbi atıklardan ayrı olarak toplanır.
- Tüm hastane çalışanlarına tehlikeli atıkların oluşumu ve kaynağında miktarının azaltılmasına yönelik eğitim verilir ve kayıtları tutulur.

III. 2. ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASI VE BİRİKTİRİLMESİ

III. 2. a) Evsel nitelikli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

- Toplama : Evsel atıklar kaynağında siyah renkli poşet geçirilmiş, üzerinde “evsel atık” yazılı kovalarda toplanır.
- Ekipmanlar : Üzerinde evsel atık yazılı kovalar, siyah renkli poşet, sadece bu iş için ayrılmış taşıma konteyneri, kat arabası, tek kullanımlık eldiven.

III. 2. b.) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

- Toplama : Ambalaj atıklar, kontamine olmamaları şartıyla kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak, atık türüne göre ayrıştırılarak toplanır.
- Ekipmanlar : Cam atıklar için özel toplama konteyneri, kağıt atıklar için kağıt /ambalaj atık kutuları tek kullanımlık eldiven.

III. 2. c.) Tıbbi atıkların (kesici-delici atıklar dâhil) kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

- Toplama : Tıbbi atıklar kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak; delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı; orijinal orta yoğunluklu polietilen hammaddeden, sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kg. kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile “**DİKKAT TIBBİ ATIK**” ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbalar ve üzerinde “**Tıbbi Atık**” yazılı delinmez sert plastikten yapılmış turuncu renkli kutularda toplanır. kutular en fazla ³/₄ oranında doldurulur, kesici delici özelliği olan atıklar; üzerinde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile “**DİKKAT KESİCİ VE DELİCİ TIBBİ ATIK**” yazılı plastik sarı kutularda toplanır, en fazla ³/₄ oranında doldurulur.

- Ekipmanlar : Üzerinde “**Tıbbi Atık**” yazılı kovalar, kırmızı renkli ve tıbbi atık amblemlili “Dikkat Tıbbi Atık” yazılı torba, Turuncu renkli " Tıbbi Atık" yazılı turuncu toplama ve teslim kutuları, “Dikkat Kesici ve Delici Tıbbi Atık” yazılı plastik sarı kova, sadece bu iş için ayrılmış turuncu renkli taşıma konteyneri, kat arabası, özel koruyuculu turuncu renkli giysi, maske, koruyucu gözlük, çizme, delinmez eldiven, tek kullanımlık eldiven.

III. 2. d.) Tehlikeli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

- Toplama : Kural gereği bölümlerde oluşacak tehlikeli atıklar, diğer atıklardan ayrı olarak toplanacaktır. Hastanemizde; cihaz özelliklerimiz nedeni ile (Nükleer Tıp, Radyoloji vb. yok) cihazlarda kullanılan piller ve Yemekhane atık yağları, biyokimya lab. kullanılan cihazların kullanım sonrası oluşan sıvı atıklar ilgili firma tarafından alınır, aydınlatmada kullanılan flüoresan ampuller ve laboratuvar kimyasallarının boş ambalajları ve dezenfektan boş kutuları (kontamine ambalaj), tarihi geçmiş ilaç, baskı tonerleri tehlikeli atık olarak çıkmaktadır.
- Ekipmanlar : Kullanılmış piller için pil atık kutusu vardır. Yemekhane atık yağları özel bir anlaşma ile yemekhaneden alınmaktadır. Fluoresanlar için ayrı bir kutu mevcuttur. Kontamine ambalajlar ayrı kutularda (laboratuvar ve tehlikeli atık deposunda, tehlikeli atık yazılı kutularda) biriktiriliyor. Laboratuvar atık sınırları ayrı bidonlarda biriktirilmektedir. Baskı tonerleri kullanım ömrünü tamamladığında tekrar dolumu yapılmak üzere ilgili firma tarafından alınmaktadır. Tarihi geçmiş ilaçlar ecza deposunda biriktirilmektedir.

III.3. ATIKLARIN TAŞINMASI, TAŞIMADA KULLANILACAK EKİPMAN VE ARAÇLAR

III. 3. a.) Evsel atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

- Taşınma : Ayrı toplanan evsel atıklar, atık toplama personeli tarafından katlardan alınarak konteynerle taşınır.
- Ekipmanlar : Siyah renkli poşet, yeşil renkli taşıma konteyneri, tek kullanımlık eldiven.

III. 3. b.) Ambalaj atıklarının taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

- Taşınma : Kaynağında ayrıştırılarak toplanan ambalaj atıklar cam ve kağıt olarak ayrılır. Taşıma konteyneri kullanılarak Cam atıklar özel mavi renkli toplama konteyneri ile geçici atık odasına taşınır. Kağıt atıklar ise kağıt /ambalaj atık kutuları anlaşmalı firma tarafından buldukları yerden teslim alınır.
- Ekipman : Mavi renkli poşet, taşıma konteyneri, tek kullanımlık eldiven.

III. 3. c.) Tıbbi atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

- Taşınma : Ayrı toplanan tıbbi atıklar, bu iş için eğitilmiş tıbbi atık toplama personeli tarafından ve sadece bu iş için ayrılmış tıbbi atık konteyneri ile geçici atık deposuna taşınır.

- Ekipman : Turuncu renkli ve tıbbi atık amblemleri torbalar “Dikkat Kesici ve Delici Tıbbi atık” yazılı plastik sarı kova, turuncu renkli taşıma konteyneri, maske, koruyucu gözlük, delinmez eldiven, tek kullanımlık eldiven, özel koruyuculu turuncu renkli giysi.

III. 3. d.) Tehlikeli atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

Hastanemizde Tehlikeli Atık olarak; kullanılmış piller, flüoresan, kimyasal ambalajları, laboratuvar kimyasalları, dezenfektan boşları, tarihi geçmiş ilaç, baskı tonerleri ve yemekhane atık yağlarıdır. Kullanılmış piller için pil atık kutusu vardır, Atık floresanlar için atık kutusu mevcuttur. Anlaşmalı olan firma tarafından pil ve flüoresanlar, kimyasal boşlar, laboratuvar cihaz kimyasalları, dezenfektan boşları, tarihi geçmiş ilaçlar ilgili firma tarafından alınmaktadır. Yemekhane atık yağları özel bir anlaşma ile yemekhaneden alınmaktadır. Baskı tonerleri kullanım ömrünü tamamladığında tekrar dolumu yapılmak üzere ilgili firma tarafından alınmaktadır.

III. 4. ATIK TOPLAMA VE BİRİKTİRME EKİPMANLARININ BULUNDUĞU YERLER, TOPLAMA PROGRAMI VE TAŞIMA GÜZERGAHI

III 4. a.) Evsel nitelikli atık biriktirme kaplarının bulunduğu yerler, toplanma saati ve atık taşıma araçlarının izleyeceği güzergah:

- Kaynağında ayrıştırılan atıklar, bölüm içindeki evsel atık kovalarına atılır. 240 lt lik tekerlekli geçici depo olarak kullanılan evsel atık konteyneri evsel atık deposunda bulunur. Evsel atık kovaları üç saatte bir kontrol edilir, dolan atık kovaları serviste bulunan büyük evsel atık kovalarında biriktirilir. Evsel atık taşıma Konteyneri günde 2 kez arka bahçede bulunan ana atık deposuna taşınır.

III4.c) Tıbbi atık biriktirme kaplarının bulunduğu yerler, toplanma saati ve atık taşıma araçlarının izleyeceği güzergah:

- Kaynağında ayrıştırılan atıklar, bölüm içindeki Tıbbi atık kovalarına atılır. 240 lt lik tekerlekli geçici depo olarak kullanılan Tıbbi atık konteyneri arka bahçedeki atık deposunda bulunur. Tıbbi atık kovaları üç saatte bir kontrol edilir, dolan atık kovaları tıbbi atık toplama personeli tarafından yönetmeliğe uygun şekilde toplanır ve geçici depo odasına götürülür. Geçici depo Konteyneri günde iki kez sabah 06:00-07:00, akşam 17:00-18:00 arası odasından alınır, asansör kullanılarak Tıbbi atık deposuna götürülür.

III4.b) Ambalaj atık biriktirme kutularının bulunduğu yerler, toplanma saati ve atık taşıma araçlarının izleyeceği güzergah:

- Kaynağında ayrıştırılan atıklar, belirlenen alanlardaki cam atık kovalarına ve kağıt atık kutularına atılır. Mavi renkli Cam atık kovaları her katta belirlenen alanlarda durur. Günde 1 kez kontrol edilir cam atıklar doluluk durumuna arka bahçedeki atık deposuna konur. Cam atık konteynerleri dolunca ilgili firma aranarak cam atıkların alınması sağlanır.
- Kağıt atık kutuları doluluk durumuna göre ilgili personel tarafından arka bahçedeki atık deposunda biriktirilir. Belirli zamanlarda (her cumartesi) anlaşmalı firma tarafından alınır.

III.4.c) Tehlikeli atık biriktirme kutularının bulunduğu yerler, toplanma saati ve atık taşıma araçlarının izleyeceği güzergah:

Hastanemizde Tehlikeli Atıklar arka bahçede bulunan tehlikeli atık deposunda ilgili konteynerlarda biriktirilir. Kullanılmış piller için pil atık kutusu ve flüoresanlar için ayrı bir kutu vardır. Laboratuvarda bulunan cihaz atık sınırları; laboratuvarda cihazların altında bulunan dolaplarda biriktirilip, tehlikeli atık sahasına gönderilir. Kimyasal boşlar, dezenfektan boş kutuları tehlikeli atık deposunda ilgili konteynerda biriktirilir. Tarihi geçmiş ilaçlar eczanede biriktirilir. Belli bir birikim oluşunca ilgili firma tarafından alınması sağlanır. Yemekhane atık yağları özel bir anlaşma ile yemekhaneden alınmaktadır. Baskı tonerleri dolumu yapılmak üzere ilgili firma tarafından alınmaktadır.

III. 5. GEÇİCİ DEPOLAMA SİSTEMLERİ

III. 5. a.) Eysel atık geçici atık deposunun yeri ve özellikleri (20 yatak ve üstü üniteler için):

- Eysel atıklar, arka bahçede bulunan evsel atık deposunda, Yeşil renkli evsel atık konteynerında geçici depolanır. Temizlik ve dezenfeksiyonu yapılır, gerektiğinde yıkanır. Pasif havalandırma ve yeterli aydınlatma sistemi mevcuttur.

III. 5. b.) Tıbbi atık geçici atık deposunun yeri ve özellikleri (20 yatak ve üstü üniteler için):

- Geçici tıbbi atık deposu hastane arka bahçesinde bulunan tıbbi atık deposunda, turuncu renkli konteynerlarda biriktirilir. Temizliği ve dezenfeksiyonu yönetmeliğe uygun olarak yapılır. Pasif havalandırma ile klima ve yeterli aydınlatma sistemi mevcuttur. Kapısı sürekli kilitli tutulur.

III. 6. TOPLAMA EKİPMANLARININ TEMİZLİĞİ VE DEZENFEKSİYONU

III. 6. a) Tıbbi atık taşıma araçları ile geçici atık depolarının veya konteynerlerinin temizliği ve dezenfeksiyonu amacıyla yapılacak işlemler:

- Tıbbi atıkların konulduğu bölümler haftada 2 defa yer yüzey dezenfektanı ile taşıma araçları da aynı şekilde haftada 2 defa atıkların boşaltılmasını takiben temizlenir, dezenfekte edilir ve gerekirse ilaçlanır.

III. 6. b) Dezenfeksiyon amacı ile kullanılacak dezenfektanlar:

Dezenfeksiyon amacı ile yer düzey dezenfektanı "1/10 luk çamaşır suyu " adlı ürün kullanılmaktadır.

III. 7. KAZA ANINDA ALINACAK ÖNLEMLER VE YAPILACAK İŞLEMLER

III.7.a.)Tıbbi atıkların toplanması, Ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler:

- Tıbbi atıkların ünite içi toplanması sırasında meydana gelebilecek yaralanma durumunda personele ilk müdahale hastane acil servisinde yapılır, enfeksiyon kontrol hemşiresine bilgi verilir ve hastane prosedürü uygulanır.

III. 7. b.)Tıbbi atıkların toplanması, Ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek dökülme ve yayılmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler:

- Tıbbi atık içeren bir kutunun dökülmesi sonucu, gerekli üniversal önlemler alınarak, dökülen atıklar uygun ekipman ile toplanır. Sıvı atıklar ise uygun emici malzeme (talaş gibi) ile yoğunlaştırıldıktan sonra tekrar kırmızı renkli tıbbi atık torbasına konulur. Bölüm ve kullanılan malzeme derhal dezenfekte edilir.

III. 7. c.)Tıbbi atıkların toplanması, Ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalar, dökülme- yayılma ve diğer kazaların bildirilmesi, kayıt altına alınması ve raporlanması:

- Tıbbi atıkların ünite içi toplanması sırasında meydana gelebilecek yaralanmalarda personel derhal acil servise gönderilir, bu aşamada enfeksiyon kontrol hemşiresine, ve Acil hekimine ve kalite birimi' ne bilgi verilir. Sonrasında "Kesici delici alet yaralanmaları bildirim Formu" düzenlenerek, hastane prosedür /talimatı uygulanır.
- Tıbbi atıkların ünite içi toplanması sırasında meydana gelebilecek dökülme-yayılma ve diğer kazalarda, en yakın sorumlu personel olaya derhal müdahale eder, olayı kat hizmetleri' ne bildirir, "Beklenmedik Olay Bildirim Formu" düzenlenir. Beklenmedik Olay bildirim formu, Kalite Birimi'ne, enfeksiyon kontrol hemşiresine gönderilir.

III. 8. SORUMLU PERSONEL

III. 8. a.) Eysel nitelikli atıklar ile ambalaj atıklarının toplanması ve taşınmasından sorumlu personel ve görev tanımları:

- Eysel nitelikli atıklar ile ambalaj atıklarının toplanmasından her bölümde o gün çalışan temizlik personeli, taşınmasından da atık personeli sorumludur. Görev tanımları III. 8. b. maddesinde belirtilmiştir.

III. 8. b.) Tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasından sorumlu personel, görev tanımları ve çalışma sırasında kullanılacak özel kıyafetler:

Tıbbi Atık Personeli: Haspi KONÇİ/ Mustafa CENGİZ

- Tıbbi atıkların ünite içinde toplanmasından temizlik personeli, taşınmasından İSTAÇ tarafından eğitim almış ve sertifikalandırılmış tıbbi atık personeli sorumludur.

Temizlik elemanlarının atıkla ilgili görev tanımı,

1. ¾ oranında dolmuş Atık kutularının uygun şekilde kapatılması,
2. Kat arabası ile atık odasına götürülmesi,
3. Atıkların ait olduğu konteynerlere konulması,
4. Atık toplama odalarının ve ekipmanlarının temizlik ve dezenfeksiyonunun sağlanması.

Tıbbi Atık personeli görev tanımı:

1. Ünlversal önlemlerin alınması,
2. Katlarda ayrıştırılarak toplanmış atıkların tıbbi atık deposuna götürülmesi,
3. Atıkların tahliyesinin sağlanması,
4. Tıbbi atık deposu, konteynerleri ve ekipmanlarının temizlik ve dezenfeksiyonunun yapılması.

Tıbbi Atık deposu personelinin, taşıma sırasında koruma amaçlı kullanacağı özel kıyafet; özel koruyuculu turuncu renkli giysi, özel eldiven, koruyucu gözlük, maske, çizme.

III. 8. c.) Geçici atık deposunun/geçici atık depolama konteynerlerinin işletilmesinden sorumlu personel ve görev tanımları:

İşletilmesinden Sorumlu Personel :

1. Hastane Müdürü (Sadettin BURSA)

Görev Tanımı :

Özel Hastaneler Yönetmeliği ve Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde hareket eder. Gerekli idari işlemlerin takibini yapar.

2. Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi : Güler SİNANOĞLU

Görev Tanımı :

Hastane Enfeksiyon Kontrol programlarının uygulanması ve geliştirilmesi konusunda Enfeksiyon Kontrol Komitesinin de bilgisi dahilinde gerekli çalışmalarda bulunur. Ünite İçi Atık Yönetim Planının uygulanmasında; Kat Hizmetleri yöneticisi ile birlikte sorumludur. Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde hareket ederek atıkların toplanması, taşınması ve depolanma sürecini enfeksiyon kontrolü açısından izler.

3. Gece Amiri/Supervisör :

Görev Tanımı :

Gece, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde Hastane Müdürlüğünü temsil eder. Çalıştığı vardiyada, Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde hareket ederek atıkların

toplanması, taşınması ve depolanma sürecini izler, meydana gelen sorunların çözümü için gerekli mercilerle iş birliği kurar ve rapor eder.

III. 9. KAYIT TUTMA VE RAPORLAMA

III. 9. a.) Oluşan tıbbi atık miktarının belirlenmesi ve kayıt altına alınması:

- Oluşan Tıbbi Atıklar; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı Atık Yönetim Müdürlüğü İle Ünite arasında yapılmış olan; **06.02.2008 tarih ve 75048/222** sayılı sözleşmeye istinaden, Tıbbi atık deposundaki “**tıbbi atık**” konteynerlerinden alınır. Ünite ile taşıyıcı kurum/kuruluş arasında tıbbi atık alındı belgesi /makbuzu düzenlenir. Bu belge/makbuz üzerinde atığı üreten ünitenin ismi, adresi, sorumlu kişinin ismi ve irtibat telefonu, tarih, atığın miktarı, taşıyıcı kurum/kuruluşun ismi, şoförün ismi, aracın plakası, atıkların bertaraf edildiği tesisin adı ile ilgili bilgiler bulunur. Bu bilgileri içeren tıbbi atık alındı belgesi/makbuzu üç nüsha olarak hazırlanır; bir nüshası atık üreticisi sağlık kuruluşunda, ikinci nüshası taşıma işlemi yapan kurum/kuruluşta, üçüncü nüshası ise bertaraf tesisi işletmecisi kurum/kuruluşta kalır ve ilgili görevliler tarafından imzalanır.
- Tıbbi atık alındı belgesi/makbuzu dosyalanarak hastane arşivinde en az bir yıl süre ile muhafaza edilir ve talep edilmesi durumunda yetkili otoritelerin incelemesine açık tutulur.

III. 9. b.) Kayıt altına alma ve raporlamadan sorumlu personel:

- Kayıt altına alma ve raporlamadan Tıbbi Atık Sorumlusu veya Supervisör sorumludur.